

Bilder - ABC = bok.

A a	<i>A a</i>	A		Amman.
B b	<i>B b</i>	B		Bocken.
C c	<i>C c</i>	C		Caffeqvarnen.
D d	<i>D d</i>	D		Doggen.
E e	<i>E e</i>	E		Evangelium.
F f	<i>F f</i>	F		fartyget.
G g	<i>G g</i>	G		Gumfen.
H h	<i>H h</i>	H		Hästen.
I i j	<i>I i j</i>	I		Jägaren.
K k	<i>K k</i>	K		Konstberidaren.

Tavastehus, tryckt hos G. Nordenswan, 1848.
På eget förlag.

Gillas till tryckning. Åbo Domkapitel, den 24 November 1847.
På befallning: A. Victor Favorin.

L	l	<i>L l</i>	Q		Lindansaren.
M	m	<i>M m</i>	W		Målskjutningen.
N	n	<i>N n</i>	R		Nylandsflickan.
O	o	<i>O o</i>	D		Oren.
P	p	<i>P p</i>	V		Postiljonen.
Q	q	<i>Q q</i>	S		Qvarnen.
R	r	<i>R r</i>	H		Renen.
S	s	<i>S s</i>	S		Stolen.
T	t	<i>T t</i>	T		Trädgården.
U	u	<i>U u</i>	U		Uret.
W	w	<i>W w</i>	W		Wagnen.
X	x	<i>X x</i>	X		Xerres.
Y	y	<i>Y y</i>	Y		Ynglingen.
Z	z	<i>Z z</i>	Z		Zittran.

Å å *ſ a*   Å Åsnan.
 Ä ä *ſ ä*   Ä Äring.
 Ö ö *ſ ö*   Ö Ögat.

	Kräkan krakkar.		Katten jamar.
	Lammet bräfer.		Hunden morrar.
	Gräshoppan fiarrar.		Ruffen ropar.
	Wippan frifer.		Rycklingen piper.
	Barnet gräter.		Göfen gal.
	Wädret bläfer.		Ormen hwäfer.
	Gäsen facklar.		Kajan läter.
	Munnen fläfar.		Ufwen ylar.
	Rättan hwiner.		Haren springer.
	Ufkan fnattrar.		Grodan qwäfer.
	Ufwen tjuter.		Bromfen furrar.
	Björnen mumlar.		Åsnan ftriar.

A B C D E F G H I J K L M N O
P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö
a b c d e f g h i j k l m n o p q r
s t u v w x y z å ä ö
A B C D E F G H I J K L M N O
P Q R S T U V W X Y Z Å Ä Ö
a b c d e f g h i j k l m n o
p q r s t u v w x y z å ä ö

Sjelfstjudande bokstäfver äro 9:

a e i o u y å ä ö.

Medstjudande bokstäfver äro 19:

b c d f g h j k l m n p q r s t w x z.

Punkt (.). Komma (,). Kolon (:). Semikolon (;).
 Sammanbindningstecken (=). Frågetecknen (?). Önske-
 tecken (!). Apostrof ('). Parenthes [( )]. Paragraf (§).

3iffror.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
 16 17 18 19 20 30 40 50 60 70 80 90 100
 150 200 500 1,000 1,500 100,000 1,000,000.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20 30
 I II III IV V VI VII VIII IX X XX XXX
 40 50 60 70 80 90 100 500 1000
 XL L LX LXX LXXX XC C D M.

MDCCCLVIII. (1848).

M Bi Ci Du En Fe Gå Ho Is Ju
Ko Lå Må Ny Os På Qwa Ro Se Ta
Uf Wi Xi Yl Ze Ås Ät Öm.

Arm. Barn. Carl. Duf. Eld. Fri.
 Gud. Hal. In. Jul. Kost. Larm. Malm.
 Näs. Ost. Post. Swast. Rast. Säng. Tält.
 Ulf. War. Kant. Ymp. Uft. Uft. Ömt.
 All-tid. Barn-dom. Christ-lig. Duf-wa.
 En-gel. Fa-der. Gam-mal. Him-mel. In-ne.
 Jul-qväll. Kall-skål. Lätt-het. Mun-ter. Ny-c=
 fel. Or-sak. Pen-ning. Dwi-star. Röt-ter. Soc=
 fer. Tur-kar. Ull-säck. Wag-nar. Kan-tip-pe.
 Un-nest. Ze-bra. Un-gest. Un-dring. Un-skan.
 Ull-a ä-ro barn i bör-jan. Bät-tre en få-gel i
 han-den, än ti-o i sko-gen. G-get be-röm lå-ter il-
 la. Guld ej an-nat är än mull. Swar-je få-gel
 sjuun-ger ef-ter sin näbb. Ju fle-re koc-kar, deß sam-re
 sop-pa. Ka-ka sö-ker ma-ka. Li-ka barn le-ka bäst.

Mätt-ligt är bäst. När kat-ten är bor-ta, dan-sa rät-tor-na
 på bor-det. Om du för-ak-tar det lil-la, får du ej det sto-ra. På
 fruk-ten kän-ner man trä-det. Qvic-ka barn bö-ra äf-ven va-ra go-
 da barn. Ru-set dö-dar för-stån-det. Vän-ner pröf-vas i nö-den.

Her-rans Bön.

Fa-der vår, som är i Him-me-len! Hel-
 gadt war-de Ditt Namn. Till-kom-
 me Ditt Ri-ke. Ste Din wil-je, så-som
 i Him-me-len, så ock på jor-den. Vårt
 dag-li-ga bröd gif oss i dag. Och för-låt
 oss wå-ra skul-der, så-som ock wi för-lå-te
 dem oss skyl-di-ge ä-ro. Och in-led oss
 ic-ke i fre-stel-se. U-tan fräls oss i-från
 on-do. Ty Ri-ket är Ditt, och mag-ten,
 och här-lig-he-ten, i e-wig-het. A-men.

Tross Artif-lar.

Jag tror på Gud Fa-der, Alls-måg-tig, Him-
me-lens och Jor-dens Ska-pa-re.

Jag tror på JE-sum Chri-stum, Guds
en-da Son, vår Her-ra: Swil-ken af-lad är
af den He-li-ga An-da: Född af Jung-fru
Ma-ri-a: Bunt un-der Pon-tius Pi-la-tus:
Kors-fäst, död och be-graf-wen: Ne-der-sti-gen
till hel-we-tet: På tre-dje da-gen upp-stån-den
i-gen i-från de dö-da: Upp-sti-gen till Him-
me-len: Sit-tan-de på Alls-måg-tig Guds
Fa-ders hö-gra hand; Dä-dan i-gen-fom-man-
de till att dö-ma lef-wan-de och dö-da.

Jag tror på den He-li-ga An-da: En he-
lig, all-män-ne-lig Kyr-ka, de he-li-gas sam-
fund: Syn-der-nas för-lå-tel-se: De dö-das
upp-stån-del-se och ett e-wigt lif. Amen.

Ti-o Guds Bud.

Det För-sta.

Du skall in-ga an-dra gud-ar haf-wa för mig.

Det An-dra.

Du skall ic-ke mis-bru-ka Her-ran din Guds
Namn: ty Her-ren skall ic-ke lå-ta ho-nom blif-
wa o-straf-fad, som Hans Namn mis-bru-ka.

Det Tre-dje.

Tänk på att du hel-gar hwi-lo-da-gen.

Det Fjer-de.

Du skall he-dra din Fa-der och din Mo-
der, på det dig må wäl gå, och du må län-
ge lef-wa på jor-den.

Det Fem-te.

Du skall ic-ke drä-pa.

Det Sjet-te.

Du skall ic-ke gö-ra hor.

Det Sjun-de.

Du skall ic-ke stjäl-la.

Det Nit-ton-de.

Du skall ic-ke bä-ra falskt witt-nes-börd
emot din Nä-sta.

Det Ni-on-de.

Du skall ic-ke haf-wa lust till din Nä-
stas hus.

Det Ti-on-de.

Du skall ic-ke be-gära din Nä-stas hu-stru,
ej hel-ler hans tje-na-re, el-ler tje-na-rin-na;
ej hel-ler hans o-re, ej hel-ler hans ås-na, ej
hel-ler nå-got, hwad ho-nom till-hörer.

Swad sä-ger nu Gud om al-la des-sa Bu-den?

Det sä-ger Han:

Jag, Her-ren din Gud, är en stark häm-
na-re, mäg-tig att straf-fa sä-der-nas misz-ger-
ning in på bar-nen, allt in-till tre-dje och
fjer-de led, dem som mig ha-ta; och gör barm-
her-tig-het, in-till mång tu-send, på dem, som
mig äls-ka, och hål-la min Bud.

Det Hel-ga Dö-pel-sens Sa-kra-ment.

Går ut, och lä-rer allt folk. Dö-per dem i Fa-drens
och So-nens och den He-li-ga An-das Namn.

Den der tror och blif-wer döpt, han skall war-da
sa-lig; men den som ic-ke tror, han skall war-da för-dömd.

Ef-ter sin barm-her-tig-het gjor-de han oss sa-li-
ga, ge-nom den ny-a fö-del-sens bad, och den He-li-ga
An-das för-ny-el-se: hwil-ken han, öf-wer oss, rif-li-

gen ut-gju-tit haf=wer, ge=nom wår Fräl=sa=re Je= sum Chri=stum; på det wi sfo=le rätt=fär=di=ge war=da ge=nom Hans nåd, och arf=win=gar blif=wa till e=win= ner=ligt lif, ef=ter hop=pet. Det är wis=ser=li=gen sant.

Wi ä=re be=graf=ne med Chri=sto, i=ge=nom do= pet till dö=den, att, så=som Chri=stus är upp=stån=den i=från de dö=da ge=nom Fa=drens här=li=ga magt, så sfo=le och wi wan=dra i ett nytt lef=wer=ne.

Altta-rets Sa=kra=ment.

Wår Her=re Je=sus Chri=stus, i den natt, då han för=rådd wardt, tog Brödet, tac=ka=de, bröt det och gaf si=na Lär=jun=gar och sa=de: Tager och äter! det=ta är min Le=kä=men, som för e=der ut=gif=wen war=der. Gö=rer det till min å=min=nel=se.

Sam=ma=lun=da tog Han och Kal=ken, tac=ka=de och gaf si=na Lär=jun=gar och sa=de: Ta=ger och dric=ker här=af al=le! Den=ne Kalk är det ny=a Le=sta=men=tet, i mitt Blod, som för e=der och för mån=ga ut=gju=tet war=der, till syn=der=nas för=lå=tel=se. Så of=ta, som I det gö=ren, gö=rer det till min å=min=nel=se.

Morgon=Böner.

I Guds Faders och Sons och den Helige Andes Namn. Amen.

Jag tackar Dig, Gud, min käre himmelske Fader, genom Jesum Christum, din älskade Son, att Du mig, i denna natt, för all skada och farlighet skyddat hafwer, och beder Dig, att Du förlåter mig alla mina synder, och mig, i denna dag, nådeligen bewarar för synd, olycka och allt ondt; så att mitt lefwerne och alla mina gerningar må Dig behaglige vara. Jag öfwerlemnar mig, med kropp och själ, i Dina händer; Din faderliga wård ware mitt beskydd. Amen.

En Annan.

Nåderike Gud och Fader, som skapat mig till Ditt barn, öfwer hwilket Du, med hwarje morgon, will låta Din nåd ny vara, och derföre låter mig upplefwa en ny dag! Ware Du, för denna Din nåd, af allt mitt hjerta prisad. Tag mig, Herre! och be mina, äfwen i dag, i Din faderliga wård. Gif, att jag måtte vara ett godt barn, på det mig må wäl gå, i tid och ewighet. Amen.

Fader wår, m. m.

Herren wälsigne oss, och beware oss: Herren upplyse sitt ansigte öfwer oss, och ware oss nådig: Herren wände sitt ansigte till oss, och gifwe oss en ewig frid: I Guds Faders och Sons och den Helige Andes Namn. Amen.

De krafter, hwilan återgifwit,
Wälsigna deras bruk i dag,
Att, på den wäg Du föreskrifwit,
Jag wandrar i Din wiljas lag.

A f t o n : B ö n e r .

I Guds Faders och Sons och den Helige Andes Namn. Amen.

Jag tackar Dig, Gud, min käre himmelske Fader, genom Jesum Christum, Din älskade Son, att Du mig, i denna dag, för all skada och farlighet, skyddat hafwer, och beder Dig, att Du förlåter mig alla mina synder, och mig, i denna natt, nådeligen bewarar för synd, olycka och allt ondt; så att jag må trygg hwila, och, till Din ära, glad uppwakna. Jag öfwerlemnar mig, med kropp och själ, i Dina händer; Din faderliga wård ware mitt beskydd! Amen.

Waka öfwer oss, Herre, himmelske Fader, och bewara oss för allt ondt, både till kropp och själ. Gif oss nåd, att, i denna natt, trygge hwila under Ditt beskärn, genom Din Son, Jesum Christum, wår Herra. Amen.

Fader wår, m. m.

Herren wälsigne oss, m. m.

Låt mig i lugu till hwilan gå,
Och Ditt beskydd i natt ej sakna;
Att jag i morgon åter må,
Af sömnen styrkt, med helsa wakna.

Bords-Böner.

Före Måltiden.

Allas ögon lita till Dig, Herre Allsmäktige! Du gifwer dem mat i sinom tid; Du upplåter Din milda hand, och allt det, som lefwande är, mättar Du till behaglighet. Åra ware Fadren, och Sonen, och den Heliga Andan, i tid och ewighet. Amen.

Fader wår, m. m.

Wälsigna oss, Herre Gud, himmelske Fader, och dessa Dina gåfwor, som Du oss, till kroppens uppehälle, mildeligen förlånt hafwer, och gif oss Din heliga nåd, att wi dem, måttligen och med tacksamhet emottaga och nyttje, genom Din Son, Jesum Christum, wår Herra. Amen.

Gud, med en nödterstig spis,
Du oss styrker här i lifwet:
Låt oss njuta hwad Du gifwit,
Måttligt och Ditt Namn till pris.

Efter Måltiden.

Tack Herren, ty Han är god: Hans mildhet warar i ewighet: ty han mättar den hungriga, och uppfyller jorden med sin wälsignelse. Åra ware Honom i tid och ewighet. Amen.

Fader wår, m. m.

Wi tacke Dig, himmelske Fader! för dessa Dina gåfwor, som Du låtit oss, af Din mildhet, emottaga, och bedje Dig, att, såsom wår kropp af denna spis sin näring indfått hafwer, också wår själ, af Ditt heliga Ord, må styrkt och wederqwickt warda, genom Din Son, Jesum Christum, wår Herra. Amen.

För mat och dryck Dig ware låf, o Gud!
Lär mig i tro, att hålla Dina Bud!

Allmän Bön.

O Du, vår gode och himmelske Fader! Hör dina fattiga barns bön! Låt oss alltid tillwäxa i Din kunskap, lefwa nöjde och lycklige under Din styrelse, och gerna rätta oss efter Din heliga vilja. Gif oss allt hwad Du finner oss behöfwa till vårt lifs uppehälle. Förlåt oss våra många fel, och lär oss att äfwen förlåta

dem, som emot oss bryta. Bevara oss för alla frestelser till det som ondt är, och gif oss mod och krafter att öfvervinna dem. Fräls oss ifrån allt hvad oss skada och förderfva kan, och gif oss ändteligen en evig lycksalighet. Du vill hjälpa oss! Vare Din magt och Din godhet ärad evinnerliga!

Korta tänkespråk för barn.

Mitt barn! då dig går väl, var glad och tacka Gud, Hans godhet lockar dig till lydnad för Hans bud.

Gläds då din Far och Mor Hans vilja för dig tyda, Och lyd, och tveka ej: om du Hans bud bör lyda?

Ett barn, som ej tar an Föräldrars ömma råd, Med riset vänjas bör ifrån sitt öfverdåd.

Tänk hvad du tala vill förr än du något säger; Den talar aldrig klokt, som icke orden väger.

Fly lögn, i allt ditt tal var redelig och sann, Och mins att lastens svek för Gud ej döljas kan.

Förlåt din broders fel; hvad kan dig hämnaden båta? Att fela menskligt är, Gudomligt att förlåta.

Förliklig, öm och huld mot dina syskon var, Ty samma blod de ärst af samma Mor och Far.

Det anstår ej ett barn att egensinnigt vara, Försmä de gamlas råd, och sina fel försvara.

För högmod akta dig; ty högmod gör dig blygd: Men vill du ärad bli, sök äran i din dygd.

Lär artigt skicka dig: med velt och goda feder, Du allas härlek får, och eget väl bereder.

Med ordning och besked din hallelse förträta, Så spär du mycken tid och sysslorna bli lätta.

Ja, nyttja tiden rätt, och tidens värde kunn: Så snart han en gång flytt, förs han ej mer igen.

Älskade barn! Kom ihåg att Jesus, din Frälsare, har sagt: "*Låter barnen komma till mig, och förmener dem icke; ty sådana hörer Guds rike till.*" Bessita dig derföre om gudsfuktan och en helig vandel, på det du må göra dig värdig Hans gudomliga kärlek, och en gång blifva upptagen i Hans himmel.

Bed och arbeta och likna biet, som genom arbete och ordning samlar den söta honungen i sin kupa; så skall ock du, genom flit, en gång

samla välsignelse i din boning.

Kom ihåg att allt arbete är lika aktningsvärdt, lika nyttigt och nödvändigt, du må arbeta för att skaffa dig kunskaper, eller plöja

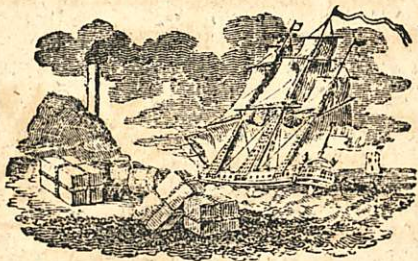

jorden i ditt eget land, liksom dina fäder gjorde,

eller segla öfver hafvet till främmande länder.

Bibehåll alltid i hela din lefnad ditt oskuld-
fulla och kärleksrika sinne; älska den Evige
Fadren, som omsluter dig med sin kärlek, som
låter dig behålla dina jordiska stöd och som
skänkte dig tro och hopp, till tröst för ditt hjerta.
Då skall du lefva lycklig och nöjd med dig sjelf,
och om sedan din lefnad
förflyter i lugn, och din
bana slutar härlig och
skön, som sommarsolen,
då hon går ner i hafvet,

eller om lyckans sol
undanskymmes, och
åskan går och vigg-
garne slå ned omkring
dig, så var säker, att

du med ett rent barnasinne, med din tro och
ditt hopp skall hinna målet; och på andra
sidan grafven skall återfinna Honom, som redan
vid din döpelse upptog dig till ett Guds barn.
Han skall möta dig i himlen och höjande sin
hand till välsignelse säga: *"Goda, bepröfvade
barn, träd in i min Faders glädje!"*

Barna-Bön.

*Gud, som hafver barnen kär,
Se till mig, som liten är!
Hvart jag mig i verlden vänder,
Står min lycka i Guds händer;
Lyckan kommer, lyckan går:
Den Gud-älskar lyckan får.*

Multiplikations-Tafel.

2 gånger	3 gånger	4 gånger	5 gånger	6 gånger	7 gånger
2 är 4	3 är 9	4 är 16	5 är 25	6 är 36	7 är 49
3 = 6	4 = 12	5 = 20	6 = 30	7 = 42	8 = 56
4 = 8	5 = 15	6 = 24	8 = 40	3 = 48	9 = 63
5 = 10	6 = 18	7 = 28	9 = 45	9 = 54	10 = 70
6 = 12	7 = 21	8 = 32	10 = 50	10 = 60	10 = 70
7 = 14	8 = 24	8 gånger	8 gånger	9 gånger	10 gånger
8 = 16	9 = 27	8 är 64	8 är 64	9 är 81	10 är 100
9 = 18	10 = 30	9 = 36	9 = 72	10 = 90	100 1000
10 = 20	10 = 40	10 = 80	10 = 80		

I Finland gällande mynt, mått och vikt.

En Rubel innehåller	100 kopek.
Ett dussin	12 stycken.
En skock	60 stycken.
En tunna	30 kappar.
Ett oxhufvud	90 kannor.
En åm	60 kannor.
En ankare	15 kannor.
En kanna	2 stop.
Ett stop	4 kvarter.
Ett kvarter	4 jumfrur.
Ett skeppund	20 lispund.
Ett lispund	20 skålpund.
Ett skålpund eller mark	32 lod.
Ett lod	4 qvintin.
En famn	3 alnar.
En mil	10 verst.
En verst	1,800 alnar.
En aln	4 kvarter.
En fot	2 kvarter.
En bok papper	24 ark.
Ett år	365 dagar, 5 timmar och 49 minuter.
En månad	30 dagar.
En vecka	7 dygn.
Ett dygn	24 timmar.
En timma	60 minuter.
En minut	60 sekunder.

$\frac{1}{2}$ en half. $\frac{1}{3}$ en tredjedel. $\frac{1}{4}$ en fjerdedel. $\frac{2}{3}$ två tredjedelar. $\frac{3}{4}$ tre fjerdedelar. $\frac{5}{6}$ fem sjattedelar. $\frac{6}{7}$ sex sjundedelar. $\frac{2}{9}$ två niondedelar. $\frac{11}{12}$ elfva tolfdedelar.

Swad nyttigt är, hjelp Gud jag må det lära;
Beslita mig derhos om dygd och ära;
Min ungdomstid ej säfängt nöta bort;
Det läras bör är drygt, men tiden fort.